

EDINOST

Izjaja vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: Ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopolis se de vratajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik konjoristi lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim poročilom, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57. — Naročnina znaša: Za leto K 3120, pol leta K 1560, tri mesece K 780, za nedeljsko izdajo za leto K 620, pol leta K 360.

Posamezne številke po 8 vin., zast. 10 vin. Oglaš se računajo na milimetre v širini ene kolone. Cene: oglaš trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin., esmrtne, zahvale, poslanice, vabila, oglaš denarnih zavodov mm po 30 vin., oglaš v tekstu lista do pet vrst K 20.—, vsaka nadaljna vrsta K 2.—. Maj. oglaš po 6 vin. beseda, najmanj pa 60 vin. Oglaš sprejema inšeratal oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačila se izključno le upravi „Edinosti“. Plača in toži se v Trstu. Uprava in inšeratal oddelček se nahajata v ul. sv. Frančiška Asi. št. 20. Poštahranilnični račun št. 841.632.

Politično društvo „Edinosti“ bo imelo

izreden občni zbor

30. majnika t. l. v veliki dvorani
Narodnega doma v Trstu

s sledečim dnevnim redom:

1. Predsednikov nagovor.
2. Majniška deklaracija.
3. Naše šolstvo.

Začetek ob 10. uri dopoldne.

Govoril bo g. drž. posl. dr. Anton
Korošec.

ODBOR.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 27. (Kor.) Uradno se razglša: V zvezi s poljedelstvenimi akcijami 25. t. m. so napadli Italijani večer z več alpskimi bataljoni, podpirani od najtežjega topovskega in minovskega ognja, naše postojanke južno prelaza Tonale. Majhen del naših črt je bil potisnjen nekoliko nazaj. Nato je bilo nadaljno prodiranje nasprotnika ustavljeno.

Načelnik generalnega štaba.

NEMSKO.

BEROLIN, 27. (Kor.) Veliki glavni stan javlja: Zapadno bojišče. — Jugozapadno Metterena smo ujeli pri uspešnih akcijah nekaj Angličanov. Topovsko delovanje je oživelo na bojnih frontah šele v popoldanskih urah. Sovražna artiljerija je bila delovna zlasti v ozemlju Kemmela, na severnem bregu reke Lys, med Arrasom in Albertom in na zahodnem bregu Avre. Poljedelstveno delovanje je ostalo živahno.

Prvi generalni kvartirništer pl. Ludendorff.

BULGARIJSKO.

SOFIJA, 26. (Kor.) Zapadno Ohijskega jezera smo pregnali več francoskih poljedelstvenih oddelkov. V kolenu Cerue in zapadno Dobrega polja povečano sovražno topovsko delovanje proti našim postojankam južno Hume. Ob izlivu Strume se je neki angleški poljedelstveni oddelček poizkušal približati našim stražam, a je bil odbit. Naši topovi so zadeli neko sovražno letalo in ga prisilili, da je pristalo pri Calasi, kjer je bilo uničeno.

TURSKO.

CARIGRAD, 25. (Kor.) Iz glavnega stana so poročili: Palestinska fronta: Ena naših patrulj je vdrla v sovražne postojanke pri Rafatu. V okolici El Keraka so naši čimale obmetali uporniško taberišče z bombami.

CARIGRAD, 26. (Kor.) Na palestinski fronti slabotno topovsko delovanje. V dolini Jordana in pred našim levim krilom na vzhodnem bregu so bile sovražne patrulje pregnane. Živalno delovanje nasprotnika severovzhodno Jeriha se je nadaljevalo. Sicer nič novega.

SOVRAŽNA UPADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

26. majnika. — Običajni topovski boji skoro na vseh frontah, posebno živahni v ozemlju Tonale. Na južnih vzgledih Sasso Rosso so bili sovražni patruljni napadi, ki so bili spremljeni od srditega streljanja in pehotnega ognja, odbiti od naših baterij. Pri Papadopoliu so se vršile praske med poljedelstvenimi oddelki. Italijanska in zavezniška letala, ki so plula v nizki višini, so obstrlelevala čete, baterijske in pehotne postojanke v asijski nižini in ob Pivai.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 27. (Kor.) V italijanskih vodah je bilo potopljenih 5 parnikov, skupno 27.000 ton.

Obstreljevanje Pariza.

PARIZ, 27. (Kor.) Obstreljevanje Pariza z daljnosilnimi topovi se je danes zjutraj zopet pričelo.

RUSKO-UKRAJINSKA MIROVNA POGAJANJA.

KIJEV, 27. (Kor.) Wolfov urad poroča: Na večernejši večerni seji rusko-ukrajinske mirovne delegacije razprava o pogojih prenirja se ni bila končala. Predsednik sovjetske delegacije je protestiral proti predlagani demarkacijski črti, ki ne odgovarja trenutnemu vojaškemu položaju in vse-

PODLISTEK.

Pustolovčevi zapiski.

Roman. Iz francoskega prevedel A. R.

— Torej menite, da me poznate?
— Nikakor ne; prepričan sem, da vas vidim danes prvičkrat v svojem življenju.
— Ne razumem potem,....
Ravno zato, da vam pojasnim, česar ne razumete, si dovoljim, ponovno vas naprositi za kratek pogovor.
— Dobro. Poslušam.
— Če me spremito do bližnje ulice, se lahko pogovoriva, ne da bi naju motil kdo.
Zapustila sta palačo Royal in potem obstala na pločniku v rue Valois.
— Moje postopanje se vam vsekakor zdi čudno, je začel neznanec iznova.
— Priznavam, da si ne morem pojasniti....
— Ne sodite se.... Gojim najiskrenejše sočutje napram vam.
— Vi? Napram meni? — Je vprašal mladenič z rastočim začudenjem.
— Da, jaz napram vam.

buje dozdevno več novih okrožij. Govoril je tudi o vprašanju, kako ulogo so igrale nemške čete. Ukrajinski predsednik je odklonil odgovor, ker ni pooblaščen, da govori za nemško poveljstvo. Nemčija da je zaveznica Ukrajine.

Ententa in Rusija.

LONDON, 26. (Kor.) Listi poročajo iz Washingtona: Alihtranci in Združene države so se zednile za politiko nastopa v Rusiji. Istočasno so ponudili Rusiji vsako možno pomoč in dovoze. Za trenotek torej ni pričakovati nastopa. Anglija in Združene države so naznanile japonski vladi, da njihov novi kurz ne pomeni sumničnega Japonske, ampak gre pri tem le za vprašanje politike.

Aretacije na Irskem.

LONDON, 25. (Kor.) O aretacijah na Irskem je bila objavljena uradna izjava, ki pravi, da je aktivna zveza med simfonovci in Nemci pričela že 11. novembra 1914. Grof Bernstorff je poslal iz Amerike v Berlin sporočilo, da je dan za vstajo Irceve že določen in da je priporočati nabavo municije. Irski upor je dejanski izbruhnil na veliko-ono nedeljo. Nemške podpore so odgovorile. Kmalu po upor so simfonovci zopet zaprosili Nemčijo za pomoč. Aprila 1916 je bilo sklenjeno, da se spravi na Irsko orožje. Neki agent iz Nemčije se je izkazal iz podvodnika in je bil aretiran. Novi upor je bil odvisen od tega, ali dobe Irski municijo ali ne. Delavci je izdelal načrt za ustanovitve polimilionske uporniške armade. Skovani so bili načrti za novo vstajo v zvezi z nemško ofenzivo na zapadni fronti. Pričakovati je bilo novih transportov orožja iz Nemčije. Angleški vladi radi tega ni preostajalo drugega, kakor da internira vse povzročitelje in sopomočnike pri teh zločinških spletkah.

NEW YORK, 25. (Kor.) Dr. Ernest Thorwitz, bivši profesor v Dublinu, je bil kot nevaren sovražnik aretiran.

Dnevno povelje italijanskega kralja.

CHIASO, 26. (Kor.) Italijanski kralj je izdal dnevno povelje na vojaške, v katerem se jim zahvaljuje za zasluge in njihove trdnje sklepe. Dnevno povelje končuje z besedami: Vaše dragocene energije, podžgane z napačnostjo, s katero Vas pričakujejo zahtirani in od sovražnika oplenjeni bratje, Vas bodo spremljale na zmagovitih poti. S sveto silko popolnoma svobodne domovine globoko v srcu, z ideali pravičnosti in kulture. Vas bom spremljal v bodočih bojih in zavest, da je plačilo za neumorna prizadevanja neizogibno.

Donska republika.

KIJEV, 27. (Kor.) »Republika Žizna« poroča iz Rostova, da je bilo sestavljeno ministristvo donske republike. Govoril se, da bosta Trocki in komisar za narodnostna vprašanja Stalin dospela v kratkem v Kijev.

Cesarska dvojica v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA, 26. (Kor.) Cesarska dvojica je prispela zvečer semkaj in je bila sprejeta od nadžupana. Odpeljala se je med viharimi ovacijami prebivalstva takoj od kraljeve opere na koncert, katerega čisti dobiček je bil namenjen vojaškim dobrodelnim namenom. Navzočih je bilo več članov cesarske hiše in članov vlade, zunanji minister grof Burian, avstrijski ministri predsednik dr. Seidler, načelnik generalnega štaba baron Arz z mnogimi generali, diplomatični zastopniki zveznih držav, visoka duhovščina in razni drugi dostojanstveniki. Cesarska dvojica je bila viharno pozdravljena.

BUDIMPEŠTA, 27. (Kor.) Vladarska dvojica je ob 14.30 popoldne odpotovala. Avstrijski ministri predsednik dr. Seidler je istotako odpotoval popoldne na Dunaj.

BUDIMPEŠTA, 27. (Kor.) Vlada je poslušal v jutranjih urah običajna predavanja. Ob 10 je sprejel vladar zastopnike kmetijskih korporacij, nato odposlanstva ogrskih trgovinskih in obrtniških zbornic in dostojanstvenike komitata Brasso. Nato se je zglasilo odposlanstvo evangelske cerkve. Popoldne je sprejel vladar ministrskega predsednika dr. Wekerleja in prehranjevalnega ministra princa Windischgractza. Sledile so splošne avdijence.

Zahteve nemških »Volksratov«.

DUNAJ, 27. (Kor.) Na dne 25. in 26. t. m. sta Dunaju vsrčeno se posvetovalju »Volksratov« nemških kronovin, pri katerem so bili zastopani »Volksrat« za Češko, Dunaj in Nizije Avstrijsko, Srednje in Spodnje Štajersko, Korosko, Kranjsko, Tirolsko, Trst in Primorje in Galicijo, je bila soglasno sprejeta resolucija, ki zahteva vnovič krepkejšo združenje državne celote in naglašanje državne enotnosti, posebno uvedbo nemškega državnega jezika. Ustanovitev okrožnih glavarstev

na Češkem pomeni sicer primerno olajšanje uprave, a je za Nemce sprejemljiva le pod pogojem, da bo izvršena v smislu nemških želj, da bo rešeno jezikovno vprašanje v smislu velikončnega programa in uveden nemški državni jezik. Močnejša centralistična državna oblast zamore uspešno štiti tudi nemško manjšino. Zavarovanje poti do Adrije je neobhodna državna potreba za vse nemstvo. Proti češko-slovaškim stremiljem je treba nastopati z vso odločnostjo. Resolucija zahteva končno varovanje interesov nemških manjšin, kakor tudi avstrijskih skupnih interesov pri novi ureditvi poljskega in ukrajinskega vprašanja in pozdravlja poglobitev nemško-avstrijske zveze. Končno je bil s soglasnim sklepom ustanovljen nemški Volksrat za Avstrijo.

Vprašanje predsedstva rajstaga.

BEROLIN, 27. (Kor.) Kakor poroča »Vossische Zeitung«, prihajata pri vprašanju novega zasedanja predsedstva nemškega rajstaga v poštev poslanca Feirenbach (centrum) in Scheidemann (socialist). Oba dosejana podpredsednika Paasche (nar. lib.) in Dove (nap. ljud. str.) ostaneja na svojih mestih, tako da bi obstajalo predsedstvo v bodoče iz 4 članov. Kandidatura grofa Posadowskega, o kateri se je razpravljalo v časopisju, bi bila ugodna rešitev za vse stranke.

Organizirajmo se!

Vsi po vojni opustijo kralji kličejo po obnovi. V prvi vrsti lo zahtevajo od vlade, ki jo tudi obeta, ustanovitve v to vrsto posebne komisije in dovoljdo izredne kreditne. Voja na ni uničila samo prelo celotnih vasi in mest, niti v vlogradov na fronti, temveč je težko oškodovala tudi naše tržsko družbeno življenje, naša društva, našo politično organizacijo.

Tudi tu je obnova potrebna. Pričakovati pa je ne moremo od vlade, temveč jo moramo izvesti sami. Čim prej in z napejanjem vseh naših moči! Vojna sicer še divlja; vzhic temu ne smemo odlašati obnove življenja.

Vojna sama in njene posledice nas postavljajo vsak dan pred nove, težke naloge (pomoč družinam vojakov, vdovam in sirotam padlih junakov, beguncem, vračajočim se vojakom itd.); prehodna doba in prvi časi bodočega mira pa nam prinesejo tako težave, take boje, da prestanemo težko izkušnjo le tedaj, če se vestno in vsestransko pripravimo in če združimo vse svoje, žalilno, je silke moči!

Politično društvo »Edinost« je skušalo zadostiti vojni potrebam z ustanovitvijo posebnega pomožnega urada in z imenovanjem uradnika, ki je pomagal in sveto potrebni strankam vsak dan na razpolaganje. Delo je naraslo tako, da je moral urad najeti že dve pisarniški moči, kar je politično društvo storilo tem raje, ker se je delovanje političnega urada izkazalo kot neobhodno potrebno in vspešno. Lepe svote je urad izposloval na podporo in mnogo navodil in nasvetov je dal ne samo našim ljudem, temveč celo tujerodcem, ki so tudi izvedeli o njegovem blagodejnem delovanju.

A to ne zadostuje. Pred vsem je urad sam potreben spopolnjen. Mnogokrat je treba rešiti pravna vprašanja, vložiti rekurze na ministrstva, pritožbe na upravno sodišče. To je preveč, to je nemogoče za uradnika, ki je preobložen s navadnim delom. Tu se odpira lepo polje za našo mladostno inteligenco, izlasti za pravnike. Ako bi vsak le podrgno uro na teden posvetil delu v pomožnem uradu, bi neizmerno koristil našemu vobemu ljudstvu in naši slovaški stvari v Trstu. Zaslug, ki si jih pridobimo sedaj v časih najtežje bede in sile, ljudstvo ne pozabi.

Skrbeti pa nam je tudi za bodočnost; pripravili se nam je za neizogibne bodoče boje. Zmagovito Nemstvo pritiska s premočjo svojega kapitala, svojega izobraženstva in vsega civilnega in vojaškega vladnega aparata na naš narod; posebno pa sili k morju, hoteč tu zagospodariti, nacionalno in gospodarski.

Le organiziran, preobližen in vztrajen odpor nam more ohraniti našo starodavno postojanko. Samo navdušenje ne zadostuje; pridružiti so mu mora tudi delo, stvarno, resno in neumorno; pred vsem pa pokliko, gospodarsko in strokovno. — Vsak naš človek, ki si tu ustvari zaslugar obstanka, vtrdi tudi našo veljavo, naš ugled. A tudi javnega našega dela se mora udeleževati vsak naš človek. V našem narodu mora biti vsak naš član bojevnika za narodno pravico, za narodni napredek. V prvi vrsti je poklicana inteligencija, da posveti vse svoje moči delu v prid svojega naroda.

Dela pa nas čaka toliko, da se me včasih loti obup, ko vidim, kako lahkomiselno gledamo v bodočnost.

Prvo delo, ki je moramo opraviti, je natančen

pregled o našem številu. Vestno sestavljen narodni kataster je neobhodno potreben za vsako nadaljno naše politično delovanje. Ali naj počakamo, da nas iznenadijo kake volitve?

V mirnem, predvolilnem času morajo biti naše čete preštete in urejene.

Drugo nujno delo je politična organizacija vsega našega ljudstva. V vsakem kraju moramo imeti zaupnike, ki posredujejo med ljudstvom in vodstvom, ki poučujejo vodstvo o potrebah in željah ljudstva, ki pa tudi za to poskrbijo, da se v slučaju potrebe naše ljudstvo kakor en moč odzove vabilu za skupen, odločen nastop.

Ravno tako potrebna je Gospodarska organizacija. Vsem panogam gospodarskega življenja moramo posvečati neprestano pozornost; povsod se moramo uveljavljati kot Slovenci, kot Jugoslavlani. To pa je možno le, ako tudi na tem polju združimo vse svoje moči, ako se bomo medsebojno podpirali.

Važna je tudi skrb za novinstvo. Neredke so pritožbe radi pomanjkljivosti našega lista. Zbavljajmo ga mnogo, dočim bi si marsikdo moral reči: mea culpa! Ali je možno zahtevati od naših urednikov, ki morajo dan za dnevom čitati cele kupe slovaških, laških, nemških, hrvaških in čeških dnevnikov, ki morajo prevajati brzojavke, korespondenčne pisarne in sestavljati članke in drobne vesti, da bi še letali na vsako našo prirediteljo, v sodne dvorane in na lice mesta ob nezdoljnih, da bi čitali debele knjige in strokovne leposlovne časopise? Ali ne bi se listu in narodu več koristilo, ako bi se uredništvo podpiralo z vestmi o zanimivih dogodkih, s poročili o naših prirediteljah, o novih knjigah ali važnih člankih?

Potrebno pa bi bilo tudi, da obvestimo ostali svet o naših razmerah, o naših potrebah in aspiracijah, da se torej pošiljajo dopisi v druge slovaške in nemške časopise.

Posebno skrb treba posvečati našemu šolstvu in socialni skrbi za našo mladino.

S tem nikakor niso izpolnjene vse naše potrebe. Mnogo, premmogo jih je; delavcev pa malo, nevarno malo. Ako pomislim, kako malo je bilo vedno število tistih, ki so pomagali na našem javnem delu, čudim se, da smo vendar napredovali. Naše ljudstvo zahteva shodov. Manjkajo govorniki. Vedno iste osebe morajo tekati po okolici. Kolikokrat sem moral isti dan držati po dva, celo po tri shode, na katerih sem moral predsedovati. Imeti glavni govor in ob enem opravljati posel zapisnikarja; na zadnje pa še sestavljati poročilo za list. Kavarina pa je bila polna ljudi, ki so razpravljali o visoki politiki ali pa — kritikovali voditelje, ki da grejo — premalo med narod.

Ljudstvo si žel predavaj; hvaležno je za vsak pouk. Ne zahteva globoke filozofije, temeljite znanstvenosti; z veseljem bi pozdravljalo poljudna predavanja, zlasti zgodovinske vsebine. Kako bi vplivala na razvoj narodne zavesti poglavlja iz slovaške zgodovine! Kje so predavatelji? In če se najdejo, skraj njih se neče potruditi, da bi šel predavati v okolico, in bodisi tudi najbližje.

V zadnjih letih se je obrnilo morda nekoliko na bolje; no, nikakor ni še tako, kakor bi moralo biti in kakor bi lahko bilo. Še mnogo jih je, ki stojijo ob strani. Čuješ najrazličnejše izgovore, za katere ni niti v zadregi. Temu ne dopuščam časi; oni se neče izpostavljati; tretjemu niso »voditelji« simpatični; četrtemu ne vgraja »smere« naše politike itd. Zlasti ti zadnji izgovori so čudni, ako se pomisli, da je edini cilj vsega našega političnega delovanja — vtrjenje slovaške porcije ob Adriji. Na dosezanju tega cilja lahko sodeluje vsak narodno čuteč Slovenec. Vzagrasbi svetovnega naziranja in političnega prepričanja. Uveljaviti se bočemo na vseh poljih človeškega snovanja, v vseh panogah javnega življenja. Vsak si lahko izbere njemu ugaajoče delo in je opravlja po svojem okusu in po svojih nazorih, ako le stremi po skupnem našem cilju. Osebnosti nas ne smejo motiti; le stvar, koristi našega naroda imejmo pred očmi!

Merda je do sedaj nedostajalo prave inicijative; merda je nedostajalo pravega razumevanja resnosti našega položaja. Svetovna vojna in napori naših nasprotnikov so menda vsem odprli oči. Danes ne gre samo za naš napredek, danes gre za obstanek, za ohranitev naše postojanke ob Adriji. Združimo se torej vsi, ki lahko pomagamo! Združimo in organizirajmo se! Priložnost nam nudi politično društvo, ki sklicuje sestanke za sredo zvečer. Osnujmo si odseke za vsako gori omenjeno vrsto javnega dela! Napravimo si odsek za narodni kataster, za politično delo, za gospodarski kataster, predavateljski, govorniški odsek, odsek za izpopolnjevanje našega novinstva, za vsa šolska vprašanja, za socialno skrb, za javnopravno pomoč itd.

Koliko možnosti udeleženstva, lastnih možnosti in nagajenosti, koliko prilike za koristno in človek-ljubno delovanje! Pridite torej vsi, moški in

ženske, ki ste dobre volje, vsi, ki želite dobro našemu narodu! V resnem času na resno delo!

Dr. Rybar.

Razne politične vesti.

Deputacija »Volksratov«. Tako, edino primerno označa »Slov. Narod« tisto mešano nemško in nemškutarstvo družbo, ki je je g. Seidler odprl minole sobote pot do nosilca krone. Gosp. Seidler bo moral nositi tudi odgovornost za to, da je vrgel senco na tisto mesto, ki je naš narod ravno vted svoje zvestobe in udanosti želi in hoče videti neskaljeno in nedotaknjeno od pliskanja političnega valovanja — posebno pa takega, kakršnega je zastopala tista družba. Pri tem ga pa najbolj obremenja Seidlerjevo delstvo, da se je tako pregrešil edino le z ozirom na svoj novi kurs z namenom, da ohrani sebe, da bi — dokler pač pojde — odiskal tisti neizogibni trenotek, ko ga val ogorčenja vseh dobro in pošteno mislečih v državi odnese s pozorišča. — Za nas posebno zanimiva točka je, da je bil govornik tržaskih nemških priselencev dr. Krausneck. Z močim obračunom posebej zaradi njegovih nerisne in natočevanj na račun primorskih Slovanov. Še neka druga, nam Tržačanom poznana oseba je bila v deputaciji celo kot govornik Kočevcev, ki je klasična priča, da ne pretirujemo, ako govorimo o mešani družbi ter da se je g. Seidler — dopustivši tako družbo pred nosilca krone — hudo pregrešil proti tej poslednji. Je to bivši slovaški nacionalcelec, pozneje gromovnik slovaške socialne demokracije, in sedaj nemški nacionalcelec in ob enem reprezentant tistega malega števila slovaških pčkarjev elementov, na Štajerskem, ki svojo došo prodajajo volksratovcem! Je to tisti Linhart, ki je postal bivši socialni demokrat le zato, ker je moral — ker so mu tla začela goriti pod nogami, da je zbežal tja, kjer edino morelo dobiti zaščito taki elementi. Če bi hotela naša socialna demokracija govoriti, bi bil do grla blamiran — g. Seidler, on, ki je inšceniral ta odurni prizor. Pa, abstrahiramo od Linhartovega »socialističnega« delovanja v Trstu in pokažimo ga z zanimivo reminiscenco v luči avstrijskega — patrijota. Dne 19. novembra 1905, je bilo v Trbovljah, ko je Linhart pred sto in stoglavo množico govoril med drugim to-le: Kaj je vzrok, da je vsa naša politika tako zamazana. Na Ruskem je napredek, na Italijanskem tudi. Nemški Viljam se boji ljudstva. Tudi Avstrija nima razvika kakor druge države. To zato, ker je Nemčija država Nemcev, Italija država Italijanov, Avstrija konglomerat vseh smeti vse Evrope, Avstrija je zsumenagheistat Reich. Zato je slabša ko Turčija; in vendar pojejo lepe pesmi o njej. (Zaplenjeno). Tudi mi se ne predamo Nemcem in nemškutarjem ali Italijanom. Mi imamo le boj proti tistem: Vse za vero, dom, cesarja! Za vero naj skrbi vsak sam, za dom homo skrbeti mi, ko dobimo pravico. Rudar je bolj zrel za politiko, bolj potreben (zaplenjeno). — Da-li je odgovor vladarja zadovoljil volksratove, da-li jim je prinesel vse, česar so pričakovali — ne vemo dvomimo pa. Posebno pa radi pasusa, kjer je rečeno, da je marsikaj potrebno izboljšanja v pogojih za narodni in kulturni razvoj posameznih narodov! Če bi imeli ti volksratovci le trohico vesti in rahočutnosti, bi jih morale te vladarjeve besede zadeti kakor za devlje udarce s kolom po glavi. Saj so oni krivci na tem, da se v naši državi nastale razmere, ki ferice po izboljšanju, da je tu toliko nezačudenosti, ki je le na volksratovci v svoji brezvestnosti označajo kot irenditizem, kot izdajstvo. Vlada je postavil kot temeljni pogoj, da se potrebno izboljšanje mora izvršiti v okviru monarhije! Saj to isto zahtevamo tudi mi Jugoslovani in smo torej v celnem soglasju z voljo vladarja! Po vsej pravici naglašaj »Slovaški Narod«, kako je naše ljudstvo naravnost skrupulozno v izvrševanju zakonitih dolžnosti in kako je storilo vse, kar sta zahtevala cesar in država. Tem bolj se zagrešajo svetovlci krone, ki v vojnem času dopuščajo, da solnce vladarske minilosti zasije baš na tiste ljudi, ki so postali v vojnem času nositelji najtrpnejšega sovraštva proti nam, ki so z obrehovanji, denunciacijami, z dejansko pomočjo, največ pripomočji, da smo morali pretrpeti grozno dobo narodnega mučeništva! — Našega naroda odgovor cesarjev ni zadel. Vest naroda je čista, da more z glavo pokonci in s prezirom gledati doli na denuncijantstvo Krausneckov in Linhartov, in pa na njihovega zaščitnika na fotelju ministrskega predsednika. G. Seidler se je doslej vzel v vsem, kar je začel. In temeljito se je zaračunal tudi sedaj, če je mislil, da bo volksratovska deputacija imela tisti efekt, ki bi ga ou potreboval za svoj kurs. Ne omarja nas, marveč nas še utruja. Efekt pa bo in velik: v pobudo bo našemu narodu, da se strne v se tesneje vrste in da se temeljiteje pripravi za borbo proti namenom, ki so z

stveni gledališki predstavi. Poglejte me vendar nekoliko pozorneje in mi povejte, če je na meni kaj zločinškega.

— Ne, nikakor ne, — je odgovoril mladenič osramočeno.

— Pomirite se, — je nadaljeval oni; — ne pričakujem od vas nič zlega, temveč samo želim, da za nočlo opustite samomornilne misli. Verjemite mi, da ni nič tako nezdavno, kot če se človek ntepi s praznim žolodcem. Pojdite torej z menoj večerjat in če boste jutri zjutraj še mislil enako kot danes vas ne bom zadrževal, to vam obljubim. Seina bo tekla tudi še jutri skozi Pariz za vas in za druge. Ali greste torej?

— Da, — je odgovoril mladenič.

— Tako je prav, to je pametno.

Neznanec je šel naprej, mladenič pa za njim. Po lahk dvajsetih korakih pa je le-ta obstal, kajti grozna misel mu šila v glavo.

— Kaj je? — je vprašal neznanec in se obrnil.

— Ne grem dalje z vami, dokler mi ne odgovorite na nek vprašanje.

— Vprašajte.

Mladenič je počepel neznanec, nakar se je le-ta iznova posmejal na ves glas in dejal potem:

(Dalje.)

uprizorljivo te nespodobnosti postali splošno znani. Mi pjdemo tem odločneje svojo pot dalje v zavesti, da je poštna ter da vodi do tistih ciljev, do katerih naš narod dospeti mora — u-kljub vojskovodstvu! — S Krausem, z Asciacione Politice Adriatice (s to armado ge-neralov brez vojakov iz ljudstva) in z „Gazzetto di Trieste“ obracamo jutri.

Iz zanimive studije škola Mahniča. O sodobni politiki je napisal presviti škola Mahnič, dr. Anton Mahnič studij, v kateri razpravlja tudi o raz-merju med jugoslovanstvom in katolicizmom. Ta razprava zadobiva na zanimivosti posebno po vi-ru, iz katerega je prišla. Kajti, vladika dr. Mahnič s svojim strogo-katoliškim stališčem in z vsjo svojo minolostjo kot teološki pisatelj in politik je menda visoko zvišen nad vsak sum veleizdaj-stva, protijavstvištva, panslavizma itd., kakor že zvene tisti označenja, s katerimi operirajo na-protniki proti nam, da nas črnuje na zgoraj in po-stavljajo v krivo luč na zdolaj pri tistih ki nas in naših resničnih stremiljenj ne poznajo, ali pa no-čejo govoriti resnice, ker bi nas sicer — ne mo-gli sumničiti in obrekovati. Naj podamo nekoliko markantnih posnetkov. Mahniški program pritega v državno skupnost poleg Hrvatov in Slovencev tudi Srbe. Ta točka je razburila izvestne duhove, ki radi tega naše stremiljenje za uresničenje ma-jiškega programa prikazujejo v grdi luči. Obdol-žujejo nas treh atentatov: na katolištvo, na hrvat-stvo in na Avstrijo. Obdolžujejo nas, da zasle-đujemo cilje, ki ogrožajo obstanek monarhije. Ali pa smo res izdajci na hrvatstvu in katolištvu s tem, da sprejemamo tudi Srbe v državno zale-đnico? Srbi žive z nami in med nami. Srbstvo je dejstvo, a razsodnost zahteva, da računamo z dejstvi. Vprašanje je le, kaj je pametneje in bolje za hrvatstvo in katolištvo stvar: ali da napovedu-emo srbstvu voljo do uničenja, ali da iščemo z njim prijateljski odnos živendi? Tiste, ki se za-vezujemo za katolištvo stvar in ki nastopajo proti nam v imenu katolicizma, moramo pred vsem opozoriti na resne opomene zaščitnika medna-rodnega mira, Benedikta XV., ki kliče vojsko-vođe: Naj se na obeh straneh odneha od sklepa za uničenje! Naj se pomisli, da narodi ne izumirajo! Ravnotežje sveta in ploden in zava-rov mir sloni bolj na medsebojni ljubavi in spo-štovanju pravic in časti bližnjega, nego na številu oboroženih in na odpornih trdnjavskih posad-ah. Mari se naši antagonizmi nadejajo večje koristi za Hrvatstvo, ako bodo s svojim sosedom, bratom, po krvi in jeziku, živeli v večnem sovražstvu in mržnji? Ali se ne uresničujejo tu besede Benedikta XV., da narodi prenašajo »kot žalosno dedščino« duha mržnje in maščevanja od »kolena v koleno«? Ali pa je nevarnost, ki preti od srbstva Hrvat-ki in katoliški stvari, res nepremagljiva? Rusija je preterena, srbska inteligenca decimirana; poli-tične aspiracije so neizvedljive za dolge čase. Že dolgo se ni prijatelj slovanke sloge nudila povolnejša prilika, da se slednjič odpre pot zbliz-žanju bratov, ki so bolj vsled neoklonljivih, usod- nih slučajev, nego pa po svoji krivdi, odtujeni drug drugemu in v razporu med seboj. Avtor, velika Bratje Hrvati, bratje katoliški! Nikar ne poslušajte glasov politične strasti. Res je: Srbi niso katoliški, pač pa so »vendar krščani! Ali, pr-vesti k nam jih more edino ljubav, dočim jih ur-žnja in preziranje je le bolj oddaljuje katolištvu in Hrvatstvu! Ravnamo po zgledu Benedikta XV.! Ko so nedavno Angleži osvojili Jeruzalem, jim je Benedikt čestitil in odredil, da se Bogu peva- hvala, ter je pred vsem svetom izjavil željo, da ne bi sveto mesto nikdar več padlo v nekrščan- ske rke. In Angleži niso katoliški! So protestanti, nam bolj oddaljeni nego pravoslavni Srbi, ki so nam poleg tega tudi bratje po krvi in jeziku. Ta-ko naš oče Benedikt. A mi, njegovi sinovi, naj bi ostali v vojni proti Srbom za vse čase? Zvest svojemu geslu: Divide et impera! — je začel so- vražnik hrškati Hrvate proti Srbom, Srbe proti Hrvatom. Fanatiziral je ene in druge. Pleme je omrznil plemenu. A kraj vsega tega da smo pravo- slavju najbližji, nam je bilo ljubše, da protestan- tizem zastuplja inteligenca in kvari srca. Kako čudo potem, da smo ostajali daleč drug od dru- gega, tudi v domovini, ločeni, prezirani in prezi- rujoči sami sebe, oblažajoči jezo le na svojem bratu . . . Srce, srce, odprmo odnim bratom, da se začne tajati led mržnje na planini ljubavi! Osvobodite si srce, odpremo pot tudi do razuma. Apologetika (bratstvenost) ljubazni in znošljivi- sti slavi čisto zmagov, kjer je apologetika razu- ma in sillogizma (sklepanja) brezuspešna in zgre- ša cilj. Ali naj mislimo na to, kako bi se maščevali za stare grehe? Kaj nam pomenja še potem opo- min apostolov: »Ne daj se nadladati po zlu, ampak prevladaj zlo z dobrim! In če bi se mi osvetili s pravim katoliškim duhom, ako bi zna- centi »dar Božji«, da smo katoliški, ter da bi te- mu primerno pravnali svoje misli in delo na- sproti idejalnim ciljem, ki nam jih določa Previd- nost: potem bi se nam ne trebal dati srbstva, potem bi se zavestno in odločno lotili vršenja svo- je misije, uverjeni, da slednjič zmagata resnica. — V nadaljnjih dveh poglavjih razpravlja o vpraša- nju: »Ali smo mi proti monarhiji?« in o »Nalogi države.« O tem nekoliko jutri.

Skribinsek.

Umjetnik, koji je dotjerao svoju umjetnost do najveće potencije, do visine, gdje sama ta umjet- nost prestaje biti gluma, maska — gdje u ogledalu svoga lica sama počinje vjerovati, da je život istina, fatalna zbilja.

Umjetnost, koja je zahvatila sve registre živo- ta, od lakoz, sapata, brzog koraka i oštrog pogle- da do ljudskog krika i samoubilačkog gusjenja. Umjetnost, koja tako širokom gestom grabi iz vrutka života, da na težnju baci i više no puku realnost; to je titanskom snagom izahati ekstrakt i neizrecivim instinktom stilizirati homo sapiens, koji poprima grandioznu masku, da tim grandioz- nije zasjae — bez maske.

Ave, hystrionel!

Niegova nam umjetnost otkriva zadnju tajnu svake umjetnosti: prikazati život kakov jest, ži- vjeti u toj umjetnosti, triumfirati nad umjetnošću, da tim jake zasjae vječne tajne života. Život daje pojedine komponente, a prava umjetnost preklupa- je te komponente u veličanju cjelinu, harmoničnu u svojoj disharmoniji. Kršnu u svojoj grozoti, vječnu u svojoj časovitosti erupciji.

Umjetnost prosječnog umjetnika gubi se u vjer-

Aprovizacijske stvari.

RIBE.

Do ponedjeljka, 27. t. m., opoldne so se oddale ribe na 13652 izkaznic, veljavnih za 44.678 od- merkov. Danes ostane na vrsti odrezek I. do št. 30.000.

Prodaja kuriva.

Ogije, 50 kg na rdeče izkaznice.

Sv. Jakob: št. 2381—3381 (ob. 12) 28. 5. ul. Madonna 39, št. 3382—3580 (ob. 12) 28. 5. ul. P. Diacono 6, 84 vin. za kg. — Vrdeja: št. 401—1107 (ob. 11) 28. 5. ul. Molin grande 20, št. 1—65 (ob. 12) 28. 5. ul. Molin grande 20, 84 vin. za kg. — Barkovlje: št. 376—425 (ob. 8) 28. 5. Barkovlje št. 1—375 (ob. 9) 28. 5. Barkovlje, 86 vin. za kg. — Rocol: št. 361—405 (ob. 9) 28. 5. ul. S. Fontane, 84 vin. za kg.

Ogije, 20 kg na rumene izkaznice.

Staro mesto: št. 1101—1400 (ob. 9) 28. 5. ul. Capitelli 14, št. 1401—1900 (ob. 9) 28. 5. ul. Fontane 18, 84 vin. za kg. — Novo mesto: št. 1—400 (ob. 9) 28. 5. ul. Valdirivo 7, št. 401—1400 (ob. 9) 28. 5. ul. S. Francesco 2, št. 1401—1600 (ob. 9) 28. 5. ul. S. Squero nuovo 15, 84 vin. za kg. — Stara Mitnica: št. 601—1600 (ob. 8) 28. 5. ul. Acque 10, št. 1601—1900 (ob. 8) 28. 5. ul. Paduina 13, št. 1901—2200 (ob. 8) 28. 5. ul. Caccia 17, 84 vin. za kg. — Nova Mitnica: št. 1—1000 (ob. 9) 28. 5. ul. Gelsi 6, št. 1001—1800 (ob. 9) 28. 5. ul. Toro 13, št. 1801—2400 (ob. 9) 28. 5. ul. Gelsi 13, 84 vin. za kg. — Barkovlje: št. 1—155 (ob. 7) 28. 5. Barkovlje 234, 86 vin. za kg.

Ogije, 20 kg na modre izkaznice.

Sv. Vid: št. 1—880 (ob. 58) 28. 5. ul. Lazzaretto, vecchio 17, 84 vin. za kg. — Staro mesto: št. 1—160 (ob. 58) 28. 5. ul. Fontane 30, št. 181—350 (ob. 58) 28. 5. ul. Cavazzini 3, 84 vin. za kg. — Nova Mitnica: št. 101—300 (ob. 58) 28. 5. ul. Toro 14, št. 301—757 (ob. 58) 28. 5. ul. Scussa 12, 84 vin. za kg. — Barkovlje: št. 1—211 (ob. 60) 28. 5. Barkovlje 234, 86 vin. za kg.

Proviz. 20 kg na modre izkaznice.

Stara Mitnica: št. 1001—1450 (ob. 58) 28. 5. ul. Acquadotto 34, 146 za 10 kg. — Rocol: št. 210—280 (ob. 35) 28. 5. ul. S. Fontane 250, 146 za 10 kg. — Coke, 10 kg na modre izkaznice.

Nova Mitnica: št. 441—680 (ob. 45) 28. 5. ul. Toro 14, 262 za 10 kg. — Sv. Jakob: št. 751—930 (ob. 42) 28. 5. ul. P. Diacono, 262 za 10 kg. — Rocol: št. 251—348 (ob. 38) 28. 5. ul. S. Fontane 16, št. 1—130 (ob. 39) 28. 5. ul. S. Fontane 16, št. 151—250 (ob. 39) 28. 5. ul. S. Fontane 250, 262 za 10 kg.

NOBENEMU PAMETNEMU IN RAZSODNEMU

CLOVERU ne bo težka presoja sodanega sve- tovnega položaja. Vidimo, da smo na pragu veli-kih preobratov; na gospodarskem in na političnem polju so na dela najbolje moči, da se omogoči prosperen razvoj bodočega gospodarskega reda. Srednjeevropske zveze imajo predvsem take cilje pred očmi. Kaj bi bil vreden najboljši mir, če bi ostali naši gospodarski interesi zanemarjeni? Vo- jno posojilo ni namerjeno samo obraniti naše vo- jne udanosti, temveč v prvi vrsti tudi našim gospodarskim zahtevam. V današnji številki ob- javljamo podpisano vabilo finančnega ministra, ka- tero priporočamo našim čitateljem v pregled. — Predpogoj za ugoden sproje 8. vojnega posojila so ponan v vsakem pogledu, posebno ker je pri- čakovati velikih pogodnosti s strani države; in če hreče vsi misliti na to, da hočemo Avstrijo ohraniti ne samo v vojaškem temveč tudi go- spodarskem pogledu, potem se 8. vojno posojilo zaključiti z velikim uspe- hom.

Domače vesti.

Zelo važna vprašanja se bodo razpravljala na izrednem obnem zboru, ki ga sklicuje naše poli- tično društvo za četrtek, 30. majnika, v veliki dvorani Narodnega doma: **majniška deklaracija** in pa **naše želstvo**. Zelo se bo marškomu čudno, zakaj politično društvo ne skliče javnega shoda, da bi se razpravljalo na njem o teh važnih vpra- šanjih, toda z ozirom na izredne razmere, ki vla- dajo v takomenuvanem ožjem vojnem ozemlju, sklicanje javnega shoda ni dovoljeno in je poli- tično društvo zato sklicalo izreden obni zbor in dalo tako priliko našemu ljudstvu, da se more udeležiti razprave o teh vevlačnih vprašanjih in da čuje ob tej priliki tudi načelnika Jugoslo- vanskega kluba, poslanca dr. Korosca. Tako go- tovo ne bo v Trstu našega človeka, ki bi se dal zaoržati, da ne bi bil navzoč na tako vevlačnem in vevpomenbnem zborovanju.

Sestanek staršev. Zelo važna so bila vpraša- nja, ki so se razpravljala na smojnem sestanku staršev, ki imajo svoje otroke v zaposlovalnih tečajih goriske slovenske gimnazije in niteljske in drugih soudeležnih čimteljev. Bilo je 110 ude- ležencev, očetov in mater, in bilo je med njimi tudi več takih, ki hočejo svoje otroke nanovo

nim elementnim detaljnima dobro izražene foto- grafije; pravi umjetnik bagatelje silne konture i baci na platno široke plohe ritmičnih boja. Nje- mu je glavno celina, celokupni utisak — s ma- skama se samo titra, da tim jake istalne prazvor svih maska: lice samo.

To lice! Čas se skriva za maskom ravnodušnog, prosječnog purgara; onda se smješka ironičkim smjeshkom bonvivanta, da zasjae masnom požudom starog Don Juana; u trer zaplače plačem ranoča- ranog kvintana, da se opet naceri očajem nesre- tika; u vječnoj mijeni, u neprekidnim maskama, da konačno triumfiraju tihim skromnim zadovolj- stvom — slavnosnog poštenja.

Jer ta je umjetnost skroz na skroz slavenska. Ona se ne daje za to, da sebe istakne, da nosioka proslavi — ona se uspinje i uzdiže samo za to, da se drugima podaje, da druge uzdiigne, potre- se, oplemeni. Skroz je altruistična; trga i svoj zadnji nerv, da izlumi suzu u samilosnom oku- doju i drhuče svoje srce na dlanu, da porodi su- dojni uzdah, trza se u zadnjem smjeshku, samo da na čas drugome razvedri navorano čelo. I ona vrši svoj apostolat, jednako ozbiljno i savršeno, kao i slavenska znanost i slavenski politički ra- dvostruko ozbiljno i požrtvovno na tragičnom kra- nicu naroda, pod pljuskom stotiljnih tudnjih

vpisati v slovensko srednjo šolo tudi ob pričetku prihodnjega šolskega leta. O razpravi sami, v ka- tero je poseglo večje število zborovalcev, med njimi ponovno tudi državni poslanec dr. Otokar Rybář, ki je natančno pojasniti to pereče šolsko vprašanje, potem predsednik političnega društva »Edinost« dr. Josip Wilfan, J. Dekleva, V. Trobec, dr. Josip Ferfolja, dr. Joža Lovrenčič kapelan V. Šček in drugi, ne bomo poročali natančneje. Vsi zborovalci so bili ene misli: če se vrne za- voda v Gorico, kjer sta v resnici najno potrebna, se mora najti nadomestilo zanju v Trstu, ker slo- venska mladina ne sme ostati brez pouka na cesti. Stvar vlade je, da naša mladina, da kar ji gre! Končno se je sklenilo, da se izvoli odposlanstvo, ki naj gre k namestniku, mu razloži upravičene zahteve slovenskih staršev in zahteva, da se te zahteve tudi izpolnijo, kakor se je obljubljalo že večkrat. Če bi se pa na ta način ne dosegla ugod- na rešitev tega perečega vprašanja, so sklenili zborovalci, da se obrnejo s svojimi zahtevami tudi na druge čimtelje. — Na dnevnem redu iz- rednega občnega zbora političnega društva »E- dinost«, ki se bo vršil v četrtek popoldne v »Na- rodnem domu«, je tudi točka »Šolsko vprašanje«. Ob tej priliki se bo razpravljalo tudi o našem srednješolskem vprašanju. Upajmo torej, da splo- šni klic slovenskega naroda na Tržaškem po srednješolskem pouku za slovensko mladino v njenem materinem jeziku ne ostane brez uspeha. Veter, ki pika dandanes, nam sicer ni ugoden, toda pravica je na naši strani: ali naj nam čas, v ka- terem se bje največji svetovni boj za pravico, če poveča krivice, ki so se nam godile doslej? Upajmo, da ne!

Povsod folkstrato kopito! Mestni magistrat razglašja: V smislu § 12. ministrstvene naredb- e, izdane 20. januarja 1918, drž. zak. št. 21, se je ustanovil stanovniški urad za Trst in okolico, ki ima nalogo, da bo razsodil o dopustnosti zvišanja najemnine. Vodstvo tega urada se je poverilo ma- gistratnemu asessorju gospodu Arturju Coverlizi, za namestnika vodenja pa je bil imenovan ma- gistratni podtajnik dr. Edvard Visintini. Hise po- sestnike zastopajo: dr. Gino Domplieri, Ivan Man- zoni, Julij Rossegger, Gvidon Steidler, dr. Karel Weiss pl. Weiden in Gregor Zidar; namestniki pa: Anton Bacich, Oton Lanterier, Anton Rieder, An- ton Ruzički, Erminij Suppan in Ernest Kosovitz. Urad ima svoj sedež v prvem nadstropju hiše št. 5 v ul. Teatro (palača Modello). Hise posestniki in najemniki, ki bi se hoteli obrnati na ta urad za posredovanje, naj vlagajo svoje prošnje ob delavnikih od 12 do 1 pop. v uradu samem. Urad začne posloovati 1. junija t. l. — Tako magistrat razglaša. Nas kot take zanimajo predvsem zastop- stvo hišnih lastnikov in najemnikov. V to zastop- stvo je člane piskalnik seveda vladni komisar, ki se je ravnati tu očitno po klicu, kakor bi ga mogel določiti edino — nemški folkstrat! Med zastopniki hišnih posestnikov vidimo 2 Italijana, 3 Nemce in 1 Slovence in sicer iz spodnje okolice. Vsa zgorajja okolica in mesto nimata nobenega slovenskega zastopnika. Med najemniki sta 2 Italijana, 3 Nemci in menda 1 Čeh. Slovence to- rej nobenega? Vprašamo le: ali res v Trstu po- lovico vseh hišnih posestnikov in polovico vseh najemnikov, torej več kot polovico vsega tr- žaškega prebivalstva tvore — Nemci? Ali ni tako ravnanje naravnost potvarjanje dejanskih razmer v Trstu, ali ni to naravnost preziranje obeh v Trstu avtonomnih narodnosti, ali ni to di- rektno pomeničevanje, germanizacija? In vpraša- mo: s kako pravico dela vse to c. kr. komisar? Naj nam pove to tista »Gazzetta di Trieste«, ki se s takim ponomom bje po pršli kot »bratiteli- ca tržaškega in primorskega Italijanstva«, a ob- enem liže roko, katere vili bič nad istim tržaš- kim in primorskim Italijanstvom!

Vsi tisti, ki bi se hoteli udeležiti občnega zbo- ra, pa niso prešli vabila, ga dobe v uradu poli- tičnega društva »Edinost« v ulici Carinla št. 39, 1. nadst., ali pa pri zaupnikih.

Ja zopet c. kr. pošta. C. kr. namestništvo, od- delček za obnovitev Gorisko-Gradišanske nam piše iz Gorice z datumom 23. t. m.: »Zadajo št- vilko »Edinost« smo prejeli št. t. m. Prosimo po- jasnila, ali nam je ne pošiljate ali se izgubila na pošti?« — Odgovarjamo tu javno, da se list red- no pošilja vsak dan na omenjeni naslov in da ne- zadeva naše uprave niti najmanjša krivda, če je omenjeni c. kr. urad ne dobila. List se izgubila na pošti.

V Bukovini poslujejo zopet poštni uradi: Bad Loprasna in Vama za navadno pisemsko pošto, Andrusalva in Bukovini za pisemskoposilni in de- narni promet, za promet z vrednostnimi pismi in za omejeni promet z zaviti, Kamenke v Bukovi- ni za denarni promet, Bajazsek in Synivci Do- liszni za pisemskoposilni in denarni promet in za promet z vrednostnimi pismi, Seret za denarni promet, za promet z vrednostnimi pismi in za omejeni promet z zaviti, Tereblestie za pisem- skoposilni in poštronakaznični promet, Frasin in Watra Moldavica za omejeni promet z zaviti.

Mestna zastavljajica. V sredo, 29. t. m., do- poldne in popoldne so bode prodajali na javni dražbi razni nedragoceni predmeti (perlo in ob- leka), zastavljeni meseca oktobra leta 1917. na zastavne listke serije 142. — V četrtek, 30. t. m., bražnik, ne bo javne dražbe.

valova. Al u tom očajnom ambientu tck zapravo raste njena snaga.

Dok se drugdje smiea pod blagim nebom naj- više sklonosti, srednjih odnošaja i svestrane potpore, dotle se tu mora da bori sa tisuću malih i velikih neprilika. Mora da svladava u vlasti- tim redovima neshvaćanje, neznanje i omalova- žavanje, mora da se ulutva i koštac sa stojištem tudnjiskom kulturom, s izrazitim tradicijama i neiscrpivim rezervama; u malom okviru otrcanih kulisa i raspolasane nedjeljne publike mora da plače vječni plač čovječanske tragedije; bez pro- stosti, bez sadašnjosti mora da dočarava veliku budućnost. Mora da daje tamo, gdje bi morala sama da obilno prima; mora da širi samopouzda- nje, gdje se sama guši u očaju i bagateliziranju neprobudjene mase. Mora da dazeljivom rukom stje, gdje nikada želo još nile. Teško mesli u takovoj pustari!

Al veliki Johanan ne dađu se smesti u svom predvođničkom radu. Oni šire proroki glas o dolasku Mesije, vjeruju u svoje poslanstvo i vjerno ga vrše. Vrše ga na polju književnosti i javnog rada. likovne umjetnosti, vrše za zamjer- nom snagom na polju glume. Pod maskom skr- vi se široko slavensko srce, izvire bogodani slavenski talenti.

ZAHVALA.

Globoko ginjeni po izrednih dokazih prijateljstva in sočutja izkazanih ob priliki nenadomestljive izgube naše ljubljene matere, stare matere itd.

Uršule vdove Bole

zahvaljujemo se iskreno vsem onim, ki so na razne načine izkazali zadnjo čast blage pokojnici. Posebno se zahvaljujmo vsem onim, ki so nas tešili v bridkih urah in darovateljem vencev.

ŽALUJOČI OSTALI.

Češko Budjevička Restavracija (Bosá- kova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI

se računajo po 6 stot. besede. — Masno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 60 stotink.

Za 10 kg špeha ali masti kol ko surova? Dajmo ponudbo pod „Rudolf“ na Ins. oddelku Edinosti. 2298

Za Tržič iščem zmogne zidarje. Ozira se samo na starše osebe. Dobijo hrano, in stano anje. Pojasna li se dobijo v ul. Carradori št. 4. IV. Delavnica Adria. 2299

Spirit za kuhanje (v kosih) po 30 stot prodaja Steindler, ul. Acquedotto 12. D 29

Prški za barvanje blaga, originalna kolonjska voda, našla na sublimat se dobi v mi- rodnišnici Cilia ul. Poste 6. D 22

Vestna učiteljica na ni nemščino in francoščino 12 K mesečno. Ulica Bacchi 3, II. n. aodnja vrata. 2206

Zdraviljenje krvi z Rod Lefectore (sirup k-noon-riranege) Salvarigita vulgo ekstrakt. Najboljši in najuspešnejši pripo- moček za čiščenje krvi. Lekarna Codernaz, ul. Riborgo 17. 1310

Iščem klavir v majem. Natančno pismeno ponudbe pod „Klavir“ na In- sernati oddelku Edinosti. E 7

Zavese za ometa (platnene, lesene, ali s amant) kupujem. Na et cen in velikost. Pismene ponudbe na Inernati oddelku Edinosti. E 8

Rabim fakol 2—3 kosce za travo Trst Corsa 47. Nero - pog. podjetje H. 2240

Išče se zanesljiva pestunja k polidu- ro go leto staremu otroku. Na- slov pove Ins. odd. Edinosti. 2215

Vosek za parkete v škaflihu prodaja mirod- nica Cilia ul. Poste 6. D 21

Izhoren nadomestek mila uporablja- pranje kakor savadno mila. Piskala v kakovosti in ceni vse enake izdelke. Zaboj približno 50 kg. 2.0 kosov K 31.— Uporab. 5 kg. 23 kosov K 750, po povzetju. Podjetje R. Bekera v Solnici 3193

Iščem vzgojiteljico večjo slovenskega in nau- škoga je lika, srednje starosti, brez otrok. Dobe hrano in stanovanje. Ponudbe pod „Vzgo- jiteljica“ na Ins. odd. Edinosti. 2226

Roliko špeha, masti, bele mabe, fizola in drug- h živil moram dati za kavo in riž, Pi- saene ponudbe pod „Kava“ na Inernati oddel- ku Edinosti. 2247

Kupim bele platnene ženske čevlje štev. 38. Dobe hrano in stanovanje. Ponudbe na Inernati odd. lok Edinosti. E 9

Vreče vsake vrste kupuje Babič Fran Molino grande 20. 2017

Migljeniken kovs (Cotnarjev prasek) naj- boljši pripomoček proti kroničnemu kuteru in boleznim dihalnih organov. Izdeluje le- karna Codernaz, Trst, Ulica Riborgo 17. 1314

Gospu izučena od srokovajala, operira kupa- obena in neguje noga. Sprejema od 9 do p. dne v ulici Carradori 9. B 21

Najboljša rezila za brivske aparate po 1 K se dobi v trgovini Steindler, ul. Acquedotto 12. D 12

Fotograf Anton Jerkič posuje v svojem ateljeju v Trstu. Via delle Poste št. 10. 40

„Liquore Godina“ (proti nevralgiji, rev- matizmu, skrajni in protini) se prodaja v vseh lekarnah. D 16

Uradnica energična, resna, s pozna- njem več jezikov in ki zna ravnati s strankami išče se. Plača 280 K mesečno. Obrniti se na komisijo za vol- ne inva ide ul. Valdirivo 40, II. vr. 6 od 11½—12½. 3192

Na skrajnoj bašti našega troimenoga naroda čvrsta je pesnica utaknula standardu slavenske umjetnosti. Tu sam, živim, i hoću da živim, da rastem, da napredujem. Za Tebe, moj narode, koga su stisnuli u verige, teže od svih veriga svijeta: u verige neznanja. Za Tebe narode, da rasteš, da cvetaš, da se smiješ i plačeš — al po svojoj volji, na svom, samo svo! Da je blago- slovljen svaki svećenik u službi te uzvišene za- daće! A dvostruko da je blagoslovljen onaj, koji svoje izvanredne darove nesebično žrtvuje svo- mu malenom narodu! Velika gesta u velikoj dobi.

Jer u današnjim časovima mi trebamo maske, i božanske i satanske, da spasemo koji život, da spasemo bolji dijelak našeg suštva. Da spasemo živo glavu i toplo srce. Ostalo će nam se pridati u boljoj budućnosti.

Da su blagoslovljeni, koji to shvatiše, koji nam snagom svoje umjetnosti grade taj most u bolju budućnost.

Jedan nam se otkrio u našoj sredini, bacio je za nas na težulu svoj najveći i najljepši zaloz: svoja umjetnost. Umjetnost, koja već nije umjet- nost; umjetnost koja ispod tisuću maska skriva kvintesenciju svih umjetnosti: Život sam.

Ave, hystrionel!

Dr. J.

Kupujem vinske sode

od 200 l naprej.

Skladište vina **MAKS GULIČ**

Trst, ulica Petronio 2.

Dr. Prüwer

se je povrnil

In ordinira od 2 do 3 popoldne.

SIORIN

uniki čudotvorno hitro stentice.

Vzorec, steklenica . . . K 4.

Veća steklenica . . . K 12.

Brizgalnica K 2.

Dobiva se povsod

Glavno posiljalno mesto lekarna k „Nadi“ „Zur Hofnung“ Pécs Ogrsko.

Kabaret-Varieté MAXIM

Trst - Ula Stadion 10 - Trst

Odprti od 8½ zvečer naprej

Ustopnina K 2

ZOOZDRAVN K

Dr. J. Čermák

v Trstu, ulica Poste vecchi 12 vogal ulice delle Po te.

Izdiranje zobov brez bo- ječin. — Plombiranje.

UMETNI ZOBJE

Ročni milini

za kerato, pšenice, riža, katera meljejo v vaku- roje, dobavljajo samo efraun češku turčin

Jiri Finke

Praga II-1957.

Trstovim veliki popust.

Umetni zobje

z in brez čeljusti, zlate krone in obrobki

VILJEM TUSCHER

konces. zobotehnik

Trst, ul. nauvoj. Frana Josipa 13, II.

Ordinira od 9 pred . do 6 zvečer.

KONJAK

Za oslabele vsled starosti, za slabosti v želodcu in proti izgubi telesne moči je staro vino-konjak že več stotilj znan kot pri- znan krepilno sredstvo, ki oživlja duh in telo. Pošilja 4 poliliterske steklenice franko za K 88.—. Vino belo in rdeči bur- gundec od 56 l naprej dokler je še kaj za- loge po K 6.80 liter.

BENEDIKT HERTL

velenosnostnik, grad Gollč pri Roničah. Štal.

Iz Rihemberka. — (C. t. okr. glavarstva v Gorici.) Zaradi vojne v Italijo je bilo meseca oktobra 1916. več vasi rihemberške županije evakuiranih in so morali zato dotični posestniki za tužnim srcem zapustiti svojo drago grudo. Tudi drugim nedomačinom je bil prepovedan vstop v dotične občine. Čeravno so imeli tamkaj posestvo. Da vinogradi dotičnih posestnikov ne ostanejo neobdelani je prevzela oskrbnišvo vojaška oblast po dogovoru s c. kr. okr. glavarstvom tokrat v Ajdovščini pod imenom »Anbau«. Na čelu je bil po en c. in kr. oficir pri Skopci in na Cesti pri Ajdovščini, kateremu je bil pridodelen pri izvrševanju del kot voditelj gosp. Josip Rubja. Dotično delo so izvrševali, kakor jim je bilo ljubilo in možno. Vreme je bilo ugodno. — Zato je grozdje nenavadno zgodaj dozorelo, in bilo pred 12. septembrom vže potrgano in odpeljano. O trgatvi ni bil nobeden posestnik obveščen in zato tudi ne navzoč. Pred trgatvijo pa je komisija, pri kateri je bil tudi rihemberški župan navzoč, cenila pridelek grozdja posameznih posestnikov in zapisala v zapisnik, ki ga hrani županstvo. Kaj so potem storili s tem grozdem, nam ni znano, in se manj pa koliko ima prejeti posestnik od te trgatve. Če se pomisli, da stroški za dotično skromno obdelovanje niso bili preveliki in da je bilo grozdje o trgatvi jako drago — most se je prodajal najmanj po 400 K hektoliter — je gotovo, da nam pritiče od trgatve izdaten znesek. Ker ni dvomiti, da je dotična stvar že rešena, ker je minulo že osem mesecev, ne more nikdo nič izvedeti o tem, in ker je znano, da smo v teh kritičnih časih vsi potrebni in polni skrbnosti, zato se obračamo po tej poti do c. kr. okr. glavarstva v Gorici, s prošnjo, naj nam nemudoma izplačajo, kar nam pošteno pritiče.

Izlet tržaškega časnikarstva v Gorico, ki se je vršil v nedeljo, 26. t. m., nam je dal priložnost, da smo si ponovno ogledali po vojni tako hudo prizadeto glavno mesto naše Gorice. Videli smo Gorico takol po zopetni osvoboditvi, a reči moramo, da se do sedaj, torej po skoraj sedmih mesecih, ni v Gorici izpremenilo skoraj čisto nič, očistili so pač mestne ulice in popravili nekatere malenkostno poškodovane hiše, da so nastanili v njih razne vojaške in civilne urade, a ogromna večina hiš je ostala še popolnoma tako, kakor so bile tedaj. Da bi se bile popravile strehe, kar je najnujnejše potrebno, ni videti nikjer. Če se bo tudi še nadalje obnavljala Gorica na tak način, kakor se je doslej, ne bo mesto obnovljeno nikdar. Po ulicah je videti pač veliko vojaštva in — bila je ravno nedelja — tudi precej kmetijskega ljudstva, iz bližnje in daljne okolice, toda mestnega prebivalstva pa ni videti doslej po ulicah in ga tudi ni, kakor so nam zagotavljali, niti 3000 duš. Ogledali smo si predele mesta, ki so najbolj trpeli, in tamkaj je še vse tako, kakor je bilo meseca novembra. Kolodvorska poslopja se pač popravljajo z največjo hitrijo, popravila se tudi stolnica, popravila se pri kapucinih, na Kostonjci popravljajo prizidek samostana, kjer je svoj čas bival o. Stanislav Skrabec.

Posledni načelnik južne železnice nas je takol ob prihodu v Gorico opozarjal, da naj pazimo, da se nam ne zgodi kaka nesreča, ker se vrše eksplozije danzadnem. In čuli smo tudi sami, kako je pokalo. Za natančnejši ogled Gorice bi bilo treba pač nekoliko več časa, kot smo ga pa imeli v nedeljo, posebno še, ker je popoldne lilo kakor iz skafu in smo bili srečni, da smo vsaj mogli vedrati pod varno streho »pri Jelenu«, kjer nam je go. Fonova tudi opozorila — ne da bi bila vedela prej, da pridemo in da nas pride 26 — postregla prav dobro in po cenah, ki so bile — nižje kot so pa v Trstu. Bili smo ji prav hvaležni, da je tako lepo poskrbela za nas. Vozili smo se tja in nazaj po južni železnici in smo opazili vsepovsod razdejane, ali prav malo ali čisto nič obnovitve. Gospoda na Dunaju pač nima časa in sredstev za to; in zemlja in ljudstvo, ki biva na njej, je vendar — slovensko. Zato se tudi ne muči!

Dramatično-glasbeni večer, ki sta ga priredila v nedeljo »Dramatično društvo« in »Glasbena Matica«, je bil novost za naše občinstvo, a reči moramo, novost, ki se je obnesla kar najbolje in zna postati prav posebna privlačnost v bodočnosti. Deklamacije v Trstu sicer niso novosti, saj jih je bilo vsepovsod morda še nekoliko preveč, toda velikanska je razlika med deklamacijami, opileno morda toliko, da bi bila dobra za povoljen red v peti gimnaziji, in pa v resnici umetniški recitaciji, kakor smo jo čuli v nedeljo zvečer iz ust g. Skrbinskega in gđe. Kavčičeve. Tu šele poslušalec more prav umeti pesnikovo dušo, ki se je izlila v drugače morda mrtvo, a tu tako živo, tako globoko prodirajočo besedo. Naj bi le naše občinstvo večkrat imelo priliko spoznavati in uživati naše pesnike tako kot v nedeljo, pa bi ne bilo tožbe, da naša lepa knjiga pesni po knjižarnah in knjižnicah. — Zbor Glasbene Matice je vodstvom g. Mahkote zapel nekatere že znane zборе in tako dal sporedu prijetno različnost. Prav hvalevredno so tudi izvršili svojo nalogo g. Merku, Pertot in Rybář, izvajajoč Mendelssohnov trio v d-molu za gosli, čelo in klavir. V enodeljanski Czimmerjevi groteski »Satanovl maske« sta predvsem naši obe glavni igralski moči, g. Skrbinski in gca. Kavčičeva pokazala svoje izredne sposobnosti. G. Skrbinski je kot gledališki ravnatelj žel naravnost vliharo odobravalje in občinstvo ga je nešteto krat zopet priključalo na oder. Uloga ravnatelja zahteva v resnici nestrupenost igralka, in če izvajamo kvečjemu prizor, v katerem ravnatelj odkriva svojo nenadoma vzkliko ljubezen do igralka, ki je bil nekoliko prepatetičen, da bi bil naravno verjeten, je bila to ustvaritev, kateri se je treba res klanjati. Ponovitev onega grgranja — prizor sam je bil izveden naravnost mojstrski — je kolikortoliko mučilo prav tako za igralka kot za poslušalca in bi se dala črtati, ne da bi delo trpelo zato škodo, in naslednji prizori bi bili prav tako dobro logični.

no utemeljeni ali neutemeljeni kakor so tako. Izborni soigralke je imel g. Skrbinski, kakor smo že rekli, v gca. Kavčičevi, ki kaže od nastopa do nastopa vedno bolj, da je bilo zanjo le treba umne roke-vodnice, da nastopi pot do dovršenosti. Odlična nadarjenost, prijeten organ, temperament, vse, kar je predpogoj, in sicer kratka, a dobra šola: naša Kavčičeva nam je podala igralko, vse od vstopa skromne naiške do heroine, ki pada kot žrtev strasti v veliki moderni drami, da bi bila vredna velikega odra. Ravno tako kot v glavnih dveh močeh velja razmeroma tudi za vse ostale sodelovalce, da so na res odličan način izvršili svoje naloge, tako g. Kralj dramaturga, g. Vončina literata, g. Požar barona in g. Gorjup slugo. V splošnem torej uprizeritev, kakor je že dolgo nismo videli na našem odru, kakor si jih je želimo v bodoče in kakor tudi upamo, ki jih bomo imeli, če nam ostane umetniški vodja našega gledališča g. Skrbinski. Našemu občinstvu sicer v resnici še nedostaja gledališke vzgoje — tudi ob tej priliki se je čulo v občinstvu marsikaj, kar je motilo druge poslušalce — toda ravno s tako dovršenimi uprizeritvami se vzgaja občinstvo in čim več takih uprizeritev, tem manj bo vzroka za tožbe proti občinstvu. — Večer je torej v celoti uspel kar najbolje, in moremo le pozdravljati srečno misel, da se je pričelo pri nas s takimi prireditvami. Sezona je sicer zasedaj že pri kraju, toda jeseni pa upamo, da se naša gledališka dvorana odpre za dolgo vrsto prireditev, o katerih bomo z vso pravico mogli reči, da nudijo našemu ljudstvu lepo zabavo in resnično pravo svetlo!

Spored za narodno slavnost pri Sv. Ivanu, ki se vrši v četrtek 30. majnika: Na vrtu: Petje, prozvala »Glasbena Matica«. Askere: »Mi vstajamo«, deklamacija. V dvorani: Petje, prozvala domači pevski zbor. »Poljub« prizor. Askere: »Istorija o miru«, deklamacija. »Telegrams«, enodeljanka. Vstopnina na vrt 1 K, v dvorano 1 K, sedeži 1 K. Vstopnice se bodo prodajale v četrtek jutraj pri shodu v Narodnem domu in popoldne pri vходу na veselični prostor. Pri vходу v dvorano se bodo kupovale vstopnice za

dvorano in sedeže. V slučaju slabega vremena se bo vršilo slavlje samo v dvorani, ljudska veselica se bo pa vršila potem v nedeljo, 2. junija.

Pevska vaja v »Glasbeni Matici« se vrši danes ob 7 zvečer.

Zaključna predstava. V nedeljo, 7. junija, se bo vršila zaključna predstava v našem narodnem gledališču, in sicer v korist našim igralcem. Uprizeril se burka »Nervozne ženske« pod režijo g. S. in pokroviteljstvom Dramatičnega društva. — Naši domači igralci — malo nam jih je ostalo, a hvala Bogu, ti so dobri in nam obetajo še boljše za bodočnost — so doslej, v težkih časih, žrtvovali veliko, da so nam dali vsaj nekoliko res lepih večerov, in dolžnost našega občinstva je, da jim ob zaključni sezoni izkaže svojo hvaležnost. Nedeljska predstava naj pokaže, da smo tržaški Slovenci ne samo potrebni, temveč tudi — vredni svojega narodnega gledališča.

Sivo žeplo. Tržaška kmetijska družba v Trstu vabi naročnike sivega žepila, bivačice v Rojano, Greit, Skorklji in Kolonji da dvignejo naročeno množino čimprej v prostorih konsumnega društva v Rojano proti izročitvi svoječasno prejetega potrdila. Ker pa sivo žeplo stane nekaj več, kakor se je računalo, in da se pokrije stroške prevoza iz tovarne v Trst in v Rojano, morajo naročniki doplačati za isto in sicer, dotični, ki so plačali sivo žeplo po 70 za kg, po 24 vin, in dotični, ki so isto plačali po 77 vin, po 17 vin, za kg. Sivo žeplo se deli le ob delavnikih od 2 do 5 pop. Osebe, bivačice v drugih okrajih, bodo obveščene, kdaj in kje prejmejo sivo žeplo.

Za »Dijaki doma« se priredi v četrtek, 30. majnika, ljudsko slavlje. Odbor, ki priredi to slavlje, se obrača do vseh z vkladno in nužno prošnjo, da darujejo vsi oni, ki so dobre volje, kaka jedila, pecivo ali pišča. Vse je dobrodošlo. Darila sprejema pri Sv. Ivanu gospa I. Gradisarjeva in v mestu (Narodni dom) gospa Biček-Razborakova. Zahvala. Podpisani odbor izreka tem potom najiskrenejšo zahvalo dramatičnemu društvu in njegovemu predsedniku g. dr. Čoku, Glasbeni Matici in njenemu pevovodji g. Mahkoti za uspešno prireditev glasbeno-dramatičnega večera v korist

našega sklada, kakor tudi vsem častitim sotrudnikom in sotrudnicam, zlasti pa g. Skrbinsku, gđe. Kavčičevi in g. Merku, Pertotu in Rybář-u za umetniško izvajanje sporeda. Priznanje tudi našemu občinstvu, ki je v lepem številu napolnilo dvorano in pokazalo, da zna ceniti umetniške nastoje in da je tudi pripravljeno dejansko pomagati ubogim žrtvam sedanjih vojne: našim vdovam in sirotam. Iskrena hvala vsem! — Odbor ženskega prispevanja za slov. vdove in sirote.

Vojaški pogreb. V tujakšnji c. in kr. rezervni bolnišnici Zagreb št. 1 je 26. t. m. ob 8 jutraj umrl poddesetnik črnovojniškega pešpolka št. 5 Ivan Alimović, rojen leta 1873. v Splitu, pristojen v Trstu. Pogreb se bo vršil 28. t. m. ob 5 pop. iz c. in kr. garnizijske bolnišnice št. 9 na tujakšnje vojaško pokopališče.

DAROVI

— Za težko prizadete Ajdovčane. Na inicijativo g. Ernesta Pegana, trgovca v Trstu, je nabrala družba, zbrana v gostilni g. Katalana v Rojano, dne 25. t. m. znesek K 430.—. Denar je ajdovskemu županstvu na razpolago pri »Splošni hranilnici« v Trstu, da ga razdeli med najbolj potrebne.

— Za Krekov spomenik je prejela gđe. M. P. v Sežani svoto K 110.—, ki so jo zbrali naši slovenski fantje v Karpatih: Lojze Šmuc, Silvij Rože, Ivan Fon, Miroslav Ferjančič, Rudolf Keber, Stanko Sila, Anton Šturm, Jos. Lovko, Fran Vičez in V. Magajna.

PROSIMO RABLJENEGA PERILA IN KRP ZA NAŠE UBOGE RANJENCE. — ODA NAJ SE V »NARODNI DOM«.

PIVO

50 vagonov madjarskega piva je na prodaj. Poljsnika daje ANTON STARY, Trst, ul. del'istria št. 12.

se lahko skuha iz enega komada

LURION

(krem-voska)

en četrt kg najboljšega čistila za čevlje.

Cena K 2.—

Dobiva se povsod!

Originalno navodilo.

Vrže se eno kocko LURIONA v 1/4 vode ter se meša do prekuhanja. Naposled se odstrani od ognja in se zlije čez nekoliko minut v zaklepno posodo. Čez nekaj časa se strdi tekočina v

en četrt kg najboljša vrsta krem-voska,

ki zadostuje, tudi pri največ uporabi tudi za en mesec.

Navodilo je tiskano tudi na za vitku in je lahko razumljivo

Zaloga in edina prodaja LURION-a

Dunaj I. okraj Franz-Josefska 7-9 (Industrieplatz)

POZIV!

Kdor upošteva resnost časa in hoče pri podpisovanju

VIII. avstr. vojnega posojila

res izdatno poskrbeti za svojo rodbino, naj poseže po vojnoposojilnem zavarovanju

ces. kr. avstr. sklada za vojaške vdove in sirote.

Najcenejši in najugodnejši pogoji!

Opozarjamo zlasti na novo kombinacijo za prekrbo otroka z opretno glavnico in

vzgojinsko rento.

Pogodbo sklene na podlagi pogodbenega dogovora s c. kr. avstr. skladom za vojaške vdove in sirote c. kr. priv. zavarovalnica na življenje avstrijski Feniks na Dunaju.

Najugodnejše kombinacije za gospode c. in kr. častnike, državne in zasebne uradnike. Otroška zavarovanja za ljudske in srednje šole.

Najcenejša delavska kolektivna zavarovanja, primerna za tovarne, podjetja in občine.

Za kapitaliste, industrijalce in trgovce pomenja „enkratna premija“ varno, visoko se obrestujočo in vsakčas razpoložljivo naložitev denarja.

Prijave od 500.— K do najvišjih zneskov!

Pojasnila in proračuni brezplačno.

Zadostuje dopisnica.

Zavarovalni oddelek c. kr. avstr. sklada za vojaške vdove in sirote v Trstu, c. o. in Gorici, G. adriatsko v

Trstu, ulica Lazzaretto vecchio šte. 3.

Telefon št. 1462.

Okrajne poslovalnice:

Gorica, s podružnico v Ajdovščini. — **Gradiška, s sedežem v Krmini.** — **Koper, s podružnico v Buzetu.** — **Krk.** — **Lošinj.** — **Pazin.** — **Poreč, s sedežem v Grožnjani.** — **Pula.** — **Sežana.** — **Tolmin, s sedežem v Cerknem in podružnico v Kotaridu.** — **Trst in okolica, s podružnico za okolico na Opčinah.** — **Tržič, s sedežem v Villi Vicentini.** — **Volosko, s podružnico v Podgradu.**

JADRANSKA BANKA

Kapital in rezerva K 23.000.000.—

FILIJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7-9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar.

VLOGE NA KNJIŽICE

3 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in ziračunu po dogovoru. — Akreditivi, čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča.

KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije zastavna pisma, priporočila, delnice, srečke itd. VALUTE IN DEVIZE. PREDUJMI na vr. dnostne papir e in blago ležeče v javnih skladiščih. SAFE-DEPOSITS PROMESE. Brzjavi: JADRANSKA.

MENJALNICA

Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5 (Lastno poslopje)

Kapital in rezerva K 23.500.000.—

Prodeja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurznim izgubi, revizija zbiranja srečk itd. brezplačno. St. v. k.redit, remours-kredit. Krediti proti dokumentom ukrcanja. — Borzna naročila. — Inkaso.

Telefoni: 1463, 1793 in 2676.

URADNE URE: od 9—1 pop.

ESKONT MENIC

PROSPEKT.

Osmo avstrijsko vojno posojilo

5½% davka prosto amortizacijsko državno posojilo in 5½% davka proste odpovedne zakladnice.

NAZNANILO.

Na podlagi zakona z dne 11. marca 1918. l., drž. zak. št. 90, se izdaja kot

osmo avstrijsko vojno posojilo

**I. davka prosto 5½% amortizacijsko državno posojilo in
II. davka proste 5½% od 1. septembra 1923. poluletno odpovedne zakladnice.**

Skupni iznos posojila se določi na podlagi uspeha, katerega bo imelo javno podpisovanje.

I.
Davka prosto 5½% amortizacijsko državno posojilo je razdeljeno v serije po 5.000.000 kron, in se izda v kosih po 50, 100, 200, 1.000, 2.000, 10.000 in 20.000 kron. Kosi so datirani dne 1. junija 1918, imajo na sebi posnetek podpisa c. kr. finančnega ministra in so protipodpisani od predsednika in enega člana kontrolne komisije državnih dolgov v državnem zboru. Izdani so v nemškem jeziku, bistveni obseg besedila pa je priložen tudi v deželni jezikih.

Zadolžnice se glase na imetnika in se obrestujejo s 5½% na leto. Obresti odrezkov po 100, 200, 1.000, 2.000, 10.000 in 20.000 kron se plačajo v polletnih obrokih za nazaj dne 1. marca in 1. septembra vsakega leta, obresti odrezkov po 50 kron v celoletnih obrokih dne 1. septembra vsakega leta za nazaj. Zadolžnice imajo 22 kuponov, od katerih prvi zapade dne 1. marca 1919, oz. pri odrezkih po 50 kron dne 1. septembra 1919. Vrh tega je priložen talon, s katerim se morejo svojočasno dvigniti pri blagajni državnih dolgov brez stroškov in pristojbin ostali kuponi. Obresti od 1. junija 1918 do 31. avgusta 1918 se poravnajo odbitnim potom.

Posojilo se poravnava v nominalni vrednosti in z upoštevanjem približnih obresti in glavnice v letih 1922 do 1958 na podlagi zrebanja. Zrebanje se vrši po serijah (po 5.000.000 kron) in v mesecu septembra vsakega leta, prvo zrebanje meseca septembra 1923, povračilo sledi zrebanju sledečega 1. marca. Izrebane serije se objavijo takoj po zrebanju kakor tudi seznam nedvignjenih ostankov.

Obrestovanje povračilo zapadlih državnih zadolžnic neha z dnem dospelosti glavnice.

C. kr. finančni minister si pridržuje pravico, da sme počenši z dnem 1. januarja 1927 pomnožiti zrebanje ali pa povrnil še neizreban znesek brez zrebanja proti trimesečnemu odpovednemu roku v nominalnem znesku. Odpoved se razglaša v uradnem listu „Wiener Zeitung“.

Plačevanje obresti in povračilo glavnice državnih zadolžnic se izvrši brez vsakega davčnega, pristojbinskega ali kakage drugega odbitka proti oddaji zapadlih obrestnih kuponov oz. državnih zadolžnic pri c. kr. drž. centralni blagajni na Dunaju.

Obrestni listi zastare v 6 letih, izrebane ali odpovedane zadolžnice pa v 30 letih po dospelostnem roku.

II.
Davka proste 5½% državne zakladnice se glase na imetnika in se izdajo v kosih po 1.000, 5.000, 10.000 in 50.000 kron; datirane so z dnem 1. januarja 1918. I. in nosijo posnetek podpisa c. kr. finančnega ministra in sopodpisa predsednika in enega člana kontrolne komisije drž. dolgov v državnem zboru. Izdane so v nemškem jeziku, bistvena vsebina besedila pa je dodana v deželni jezikih. Državne zadolžnice se obrestujejo s 5½% na leto. Obresti se plačujejo v polletnih obrokih dne 1. marca in 1. septembra vsakega leta za nazaj. Glavnični znesek državnih zakladnic se vrne onega dne, ki je bil določen potom odpovedi. Vsak imetnik državnih zakladnic je počenši z dnem 1. septembra 1923. I. upravičen, da odpove te zakladnice na dan zapadlosti vsakega kupona na šest mesecev, tedaj do prihodnjega roka zapadlosti kupona, v svrhu povračila v nominalnem znesku. Odpoved se izvrši potom predložitve državne zakladnice pri c. kr. drž. centralni blagajni, katere mu potom pečatnega odtisa potrdi naznanjeno odpoved.

C. kr. finančni minister si pridržuje pravico, da sme vsakčas proti trimesečni odpovedi povrnil v nominalnem znesku popolnoma ali deloma posojilo na državne zakladnice. Odpoved se objavi v uradnem listu „Wiener Zeitung“.

Obrestovanje za plačilo zapadlih državnih zakladnic ugasne na dan zapadlosti glavnice. Državne zakladnice imajo 16 kuponov, od katerih prvi zapade dne 1. marca 1919; dodan jim je tudi talon, proti izkazu katerega se zamore dvigniti pri državni centralni blagajni brez stroškov in pristojbin druge kupone za neodpovedane zakladnice. Plačevanje obresti in povračilo glavnice se izvrši brez vsakega davčnega pristojbinskega ali kakage drugega odbitka proti oddaji zapadlega obrestnega kupona odnosno državnih zakladnic pri c. kr. drž. centralni blagajni na Dunaju. Obresti od 1. junija 1918 do 31. avgusta 1918 se plačajo odbitnim potom.

Radi zastare ugašajo obrestni listi v šestih letih, glavnica pa v tridesetih letih po dospelostnem roku.

Podpisni pogoji:

1. Podpisovalna cena znaša:

za 5½% davka prosto amortizacijsko državno posojilo 92-50%;

za 5½% davka proste odpovedne državne zakladnice 96%.

Podpisovalce dobi pol odstotno bonifikacijo in pri amortizacijskem državnem posojilu poleg tega še enomesečno obrestno bonifikacijo.

Nakupna cena se zveza pri podpisih do K 200— takoj pri prijavi plačati v polnem znesku. Pri podpisih nad 200 K se mora plačati pri prijavi podpisovanja 10%, 29. julija 1918 in 28. avgusta 1918 po 20%, in 28. septembra 1918 po 25% nominalne vrednosti, 28. oktobra 1918 pa ostarek nakupne cene.

Ugodnosti.

1. C. kr. avstro-ogrška banka in blagajnica za vojna posojila [Kriegsdarlehenkasse] daje: proti predložitvi zadolžnic oz. začasnih tega vojnega posojila kakor ročno zastave posojila do 75% nominalne vrednosti, po obrestni meri, ki je znižana za ½%, namreč po vsakokratni oficijelni eskomptni obrestni meri.

Omenjena dva zavoda delita posojila po oficijelni eskomptni obrestni meri tudi na druge pripravne vrednostne papirje, ako je posojilo namenjeno za plačilo zneska, ki je bil podpisani na podlagi tega prospekta.

Za podaljšana posojila te vrste, se računa tudi znižana obrestna mera. V povračilo posojil, ki so bila najeta tekom goriznačenih plačilnih rokov, se na zahtevo ako je dokazano, da se bila najeta v namen tega vojnega posojila, dovoli namesto vsakočasne eskompte obrestne mere fikсна 5% obrestna mera.

Vrhu tega daje avstro-ogrška banka in blagajnica za vojna posojila pod prej imenovanimi pogoji onim strankam, ki izkažejo, da so tekom plačilnih terminov glasom prospekta, vadi pri drugih kreditnih zavodih (bankah, posojilnicah i. t. d.) ali pri kaki bančni tvrdki posojilo v svrhu poravnave tega vojnega posojila, za povračilo do časa prošnje še neplačanega posojila tovo posojilo s fikšno 5% obrestno mero in je podaljšata s to obrestno mero.

Te ugodnosti veljajo, dokler traja sedanjí privilegij Avstro-ogrške banke; vlada pa bo skrbela, da bo iste ugodnosti po poteku sedanjega bančnega privilegija dovoljevala, notna banka ali blagajnica, ki ga določi država, i. s. glede davka prostega 5½% držav. posojila do 30. junija 1924, glede davka prostih 5½% držav. zakladnic pa do 30. jun. 1921.

Blagajna vojnega posojila je pooblašena glasom § 6. odst. 3. ces. nar. z dne 19. septembra 1914 drž. zak. št. 248 z ozirom na predpisana pravila ces. naredbe dajati posojila tudi proti hipotekarnemu zastavljenju, ki nudijo zakonito jamstvo (§ 1374 a. b. zak.).

2. Razpečevanje vojnega posojila in državnih zakladnic 8. vojnega posojila in podvrženo efektnejemu prometnemu davku.

3. Kosi državnega posojila in državnih zakladnic 8. vojnega posojila se bodo lahko uporabljali za plačilo vojno dobitnega davka.

Za pospeševanje podpisovanja 8. vojnega posojila se bodo dovoljevale kakor pri prejšnjih posojilih potom posebnih odredb oprostivne pristojbin.

4. Po vojni se bodo menjali kosi 8. vojnega posojila i. s. toliko državnega posojila kakor tudi državnih zakladnic kot plačilo pri prodaji in dražbah blaga, ki se bodo vršila po demobilizaciji v Avstriji. Vrh tega bodo imeli pri oddaji tega blaga prednost taki kupci, ki bodo ponudili podpisano osmo vojno posojilo v plačilo kupne cene.

Subskripcija se začne 28. maja 1918. in se zaključi v torek 2. julija 1918. ob 12. opoldne.

Podpisovanja se morejo vršiti pri istih mestih, kakor dosedanja vojna posojila.

Podpisovanja se morejo vršiti tudi s pomočjo drugih bank, hranilnic, zavarovalnih zavodov, privatnih bankirjev, kreditnih zadrug in njihovih zvez.

NA DUNAJU, v mesecu majniku 1918.

C. kr. finančni minister: **Wimmer, I. r.**